

Wewnętrzny regulamin dydaktyczny

dot. kierunku analityka medyczna jednolitych magisterskich
na Wydziale Farmaceutycznym CM UMK

obowiązujący na rok akademicki 2024/2025

(niniejszy regulamin jest stosowany wraz z Regulaminem Studiów

UMK w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2015 r.)

A. Dane ogólne jednostki dydaktycznej i realizowanego przedmiotu:

- 1) Nazwa jednostki dydaktycznej: **Katedra Patomorfologii Klinicznej**
- 2) Kierownik zespołu dydaktycznego: **prof. dr hab. n. med. Dariusz Grzanka**
- 3) Osoba odpowiedzialna za dydaktykę na kierunku analityka medyczna: **prof. dr hab. n. med. Dariusz Grzanka** (koordynator przedmiotu)
- 4) Skład zespołu dydaktycznego:
prof. dr hab. n. med. Dariusz Grzanka
dr n. med. Paulina Antosik
dr n. med. Anna Klimaszewska-Wiśniewska
dr n. med. Martyna Parol-Kulczyk
- 5) Nazwa przedmiotu: Patomorfologia
- 6) Kierunek: analityka medyczna
- 7) Rok studiów: 5 semestr 3 roku

B. Forma realizowania przedmiotu:

- 1) Rodzaj zajęć dydaktycznych:
 - a) wykłady **30 h**
 - b) laboratoria: **30 h**
- 2) Zajęcia odbywają się o określonych godzinach w salach wyznaczonych przez Sekretariat Katedry Patomorfologii Klinicznej.
Zajęcia laboratoryjne: sala nr 17 w Budynku Patomorfologii oraz **laboratorium** diagnostyczne Katedry Patomorfologii Klinicznej.
 - Zajęcia mikroskopowe: sale nr **231** lub **233** Budynku Dydaktycznego Patomorfologii

Zajęcia dydaktyczne realizowane są zgodnie z tematyką zawartą w poszczególnych cyklach dla przedmiotu ujętych w sylabusie i rozkładzie zajęć.

- 3) Zajęcia dydaktyczne w formie wykładu prowadzi nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora posiadający dorobek naukowy związany z wykładanym przedmiotem.

- 4) Uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych jest obowiązkowe: obecność studenta w trakcie laboratoriów jest kontrolowana. Nieobecność na zajęciach laboratoryjnych musi być usprawiedliwiona. Usprawiedliwienie w formie pisemnej (np. przedstawiając kserokopię zaświadczenia lekarskiego lub wiarygodny dokument potwierdzający wypadek losowy) należy przedłożyć w Sekretariacie Katedry najpóźniej w ciągu tygodnia od ustania przyczyny nieobecności.
- 5) Studenci są zobowiązani do punktualnego stawiania się na zajęcia z odpowiednim przygotowaniem teoretycznym.
- 6) Niezrealizowane zajęcia dydaktyczne z powodu godzin rektorskich nie podlegają odrabianiu, ale przypisane im treści obowiązują przy weryfikacji wiedzy na kolokwium i egzaminie.
- 7) Na pierwszych zajęciach Studenci zapoznają się z organizacją zajęć, w tym również z terminami konsultacji z prowadzącym, regulaminem dydaktycznym, zasadami BHP oraz warunkami uzyskania zaliczenia przedmiotu. Zaznajomienie się z obowiązującymi przepisami BHP Student potwierdza własnoręcznym podpisem.
- 8) Student ma prawo prowadzenia dyskusji merytorycznej odnośnie poruszanych problemów w trakcie prowadzonych zajęć dydaktycznych i podczas konsultacji.
- 9) Podczas trwania zajęć niedozwolone jest używanie wszelkich urządzeń elektronicznych (takich jak: telefon komórkowy, tablet, dyktafon itp.) nie będących własnością Katedry, szczególnie podczas wszelkiego rodzaju sprawdzania wiedzy.
- 10) Naruszanie przepisów BHP może spowodować niedopuszczenie lub wykluczenie Studenta z zajęć dydaktycznych, z konsekwencjami określonymi w punkcie 11 regulaminu.
- 11) Student okazuje szacunek wobec nauczycieli i innych pracowników Uczelni oraz kolegów i pacjentów, w tym również poprzez odpowiedni do okoliczności strój i godne zachowanie. W przypadku naruszenia tych zasad, nauczyciel ma prawo wyprosić Studenta z zajęć, czego konsekwencją jest przyznanie 10 ujemnych punktów z sumy punktów możliwych do uzyskania w trakcie laboratoriów. Podobnie traktowane będą inne zachowania niezgodne z ogólnie przyjętymi normami. W sytuacji szczególnie nagannego zachowania zostanie sporządzone pismo do odpowiednich Władz Uczelni o ukaranie Studenta.
- 13) W przypadku nie stosowania się do regulaminu Katedry Patomorfologii Student może nie uzyskać zaliczenia z przedmiotu niezależnie od posiadanej wiedzy i umiejętności.
- 14) Zajęcia z przedmiotu Patomorfologia obejmują: wykłady i laboratoria.
- 15) W ramach wybranych laboratoriów (nr 2, 3, 4, 6, 7) odbywa się sprawdzanie wiedzy tzw. „wejściówka”, która obejmuje materiał prezentowany na poprzednich zajęciach (wyjątek stanowią laboratoria nr 6, które będą sprawdzać wiedzę z zajęć nr 4). Na ostatnich zajęciach przeprowadzane jest kolokwium z materiału obowiązującego w trakcie laboratoriów oraz wybranych wykładów (nr 1, 2, 8, 9, 10).

16) Laboratoria przeprowadzane są w formie praktycznej (wykonanie preparatów, krojenie materiału, izolacja kwasów nukleinowych itp.) oraz teoretycznej (w formie krótkiej prelekcji i/lub dyskusji) i obejmują następujące tematy:

1. Omówienie programu ćwiczeń laboratoryjnych:

-Instruktaż zasad BHP w pracowni histopatologicznej

- Tematyka poszczególnych ćwiczeń

- Zasady zaliczenia ćwiczeń

Oprowadzenie po laboratorium patomorfologicznym.

Etyka, skierowania, terminy podstawowe, przyjęcie materiału.

2. Wykrawanie, zatapianie, krojenie materiału

3. Barwienie podstawowe i specjalne

4. Techniki immunohistochemiczne – zajęcia praktyczne

5. Mikroskopowa ocena tkanek

6. FISH, CISH, SISH

7. Izolacja DNA ze skrawków parafinowych

8. Ćwiczenia naukowe i bazy danych

9. Mikroskopia elektronowa – zajęcia praktyczne

10. Kolokwium zaliczeniowe

17) Wykłady obejmują następujące tematy:

1. Wprowadzenie do technik i metod w patomorfologii. Aspekty prawne

2. Barwienia podstawowe i specjalne, w tym immunohistochemiczne

3. Komórka jako podstawowa jednostka w zdrowiu i chorobie

4. Wprowadzenie do patomorfologii. Historia. Zmiany adaptacyjne.

5. Patologia ogólna, zapalenia, zaburzenia w krążeniu

6. Patologia ogólna nowotworów

7. Nowotwory złośliwe, podstawy kwalifikacji WHO, TNM, elementy patologii narządowej

8. Biomarkery w diagnostyce patomorfologicznej

9. Biologia molekularna w patomorfologii - podstawy genetyczne nowotworzenia

10. Certyfikacja, Akredytacja, Procedury w jednostkach diagnostyki patomorfologicznej

C. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

1) Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie całościowej pozytywnej oceny z laboratoriów i wykładów, których treści są zgodne z efektami kształcenia zawartymi w SYLABUSIE. Materiał omawiany na wykładach jest egzekwowany podczas egzaminu, stanowiąc jednocześnie dowód obecności studenta na wykładach.

2) Studenci oceniani są w **systemie punktowym bez możliwości poprawy uzyskiwanych wyników**. Oceny Studentów (w postaci uzyskiwanych punktów) są udostępniane przez nauczycieli akademickich podczas zajęć dydaktycznych oraz godzin konsultacyjnych.

3) W ramach wybranych ćwiczeń (nr 2, 3, 4, 6, 7), na ich początku, przeprowadzany jest **sprawdzian pisemny** (pytania opisowe i/lub półotwarte) z zagadnień obejmujących materiał z poprzednich zajęć. Z każdego pisemnego sprawdzianu student może uzyskać od **0 do 5 punktów** oraz po **1 punkcie za pracę w trakcie wybranych laboratoriów** (nr 2-4, 6-7, 9). Studentowi, który nie posiada wymaganej na zajęciach wiedzy, istnieje możliwość przyznania **punktów ujemnych**.

4) Na ostatnich laboratoriach przeprowadzane jest **kolokwium** składające się z pytań: otwartych oraz półotwartych i testowych. Na kolokwium obowiązuje materiał z laboratoriów oraz wybranych

wykładów (nr 1, 2, 8, 9, 10). Nie ma możliwości poprawiania kolokwium. Brak zaliczenia kolokwium skutkuje konsekwencjami określonymi w punkcie 12 regulaminu.

- 5) Na sprawdzianach pisemnych, kolokwium i egzaminie obowiązują wiadomości w zakresie określonym sylabusem, które są zawarte w zalecanych pozycjach literaturowych oraz przekazywane przez nauczyciela podczas zajęć.
- 6) **Warunkiem zaliczenia ćwiczeń, a tym samym dopuszczenia do egzaminu końcowego** jest uzyskanie **60%** z łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w czasie laboratoriów (25 pkt z wejściówek + 6 za pracę w trakcie laboratoriów + 60 pkt za kolokwium = 91 pkt (zaliczenie od: 54,6 pkt)).
- 7) **Warunkiem zwolnienia z egzaminu** jest uzyskanie **minimum 96%** punktów z ćwiczeń i kolokwium.
- 8) Uwagi do pytań w ramach kolokwium Student może składać na piśmie wyłącznie przed opuszczeniem sali dydaktycznej.
- 9) Wszelkie odwołania Student może składać w terminie 7 dni (§34 Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, UCHWAŁA Nr 57, 28.04.2015r.)
- 10) W przypadkach szczególnych istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu. Ostateczną decyzję o progach zaliczeń zawsze podejmuje Kierownik Katedry Patomorfologii Klinicznej.
- 11) Nieusprawiedliwiona nieobecność podczas kolokwium zaliczeniowego/ egzaminu skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej lub niezaliczeniem przedmiotu.
- 12) W przypadku nie zaliczenia laboratoriów z przedmiotu patomorfologia (patrz pkt 6), student zobowiązany jest zaliczyć materiał obowiązujący w całym cyklu zajęć (wykłady + laboratoria, tzw. 'zbój') w formie pisemnej przed rozpoczęciem się sesji egzaminacyjnej (jeden termin ustalany dla całego roku, w porozumieniu ze starostą roku). Nie uzyskanie zaliczenia z laboratoriów skutkuje nie dopuszczeniem Studenta do egzaminu i uzyskaniem oceny niedostatecznej. W takim przypadku Student ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego, ale dopiero po uprzednim zaliczeniu laboratoriów w formie ustnej lub pisemnej (jeden termin ustalany w sesji poprawkowej).

D. Forma i warunki zaliczenia końcowego przedmiotu:

- 1) Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie laboratoriów (zgodnie z punktem C).
- 2) Zakres materiału obowiązującego do egzaminu jest zgodny z efektami kształcenia zawartymi w SYLABUSIE i obejmuje treści prezentowane podczas wykładów i laboratoriów oraz zawarte w zalecanym piśmiennictwie.
- 3) Egzamin organizowany jest w jednym terminie dla całego roku w sesji zimowej.
- 4) Studenci przystępujący do egzaminu muszą okazać dokument potwierdzający ich tożsamość.
- 5) Egzamin trwa do **120 min.** Jest on przeprowadzany **w formie testowej** (test jednokrotnego wyboru) oraz **opisowej** i obejmuje materiał z laboratoriów i wykładów. Wyniki są ogłaszane najpóźniej w ciągu pięciu dni roboczych od przeprowadzonego egzaminu.
- 6) Aby zdać egzamin Student musi uzyskać ocenę pozytywną.
- 7) Oceny są wystawiane według liczby uzyskanych punktów zgodnie z poniższą tabelą:

Procent punktów	Ocena
95≤...<100	Bardzo dobry
88≤...<95	Dobry plus
80≤...<88	Dobry
71≤...<80	Dostateczny plus
60≤...<71	Dostateczny
0...<60	Niedostateczny

- 8) Powyższe kryteria obowiązują na wszystkich egzaminach, w tym również poprawkowych.

- 9) W ciągu 3 dni od ogłoszenia wyników, Student w obecności nauczyciela akademickiego, ma prawo wglądu do swej pracy i do karty odpowiedzi.
- 10) Po zakończeniu egzaminu, ale przed opuszczeniem sali egzaminacyjnej, student ma prawo złożyć pisemne zastrzeżenie, co do poprawności merytorycznej pytań testowych lub błędów drukarskich. Zgłoszone zastrzeżenia zostaną zweryfikowane przed ogłoszeniem wyników. Przy uznaniu zgłoszonego zastrzeżenia, zastrzeżone pytania testowe będą pomijane, co obniży liczbę możliwych do uzyskania punktów.
- 11) Student, który nie zdał egzaminu ma prawo przystąpić do **egzaminu poprawkowego** w terminie ustalonym przez koordynatora przedmiotu w porozumieniu ze Starostą Roku w celu ustalenia jednego terminu dla wszystkich studentów w tej samej sytuacji. Na wniosek Studenta w uzasadnionych przypadkach Dziekan może wyznaczyć tzw. egzamin komisyjny.
- 12) Podczas egzaminu zabrania się korzystania z jakichkolwiek pomocy naukowych i notatek oraz urządzeń umożliwiających wizualną rejestrację tekstów egzaminacyjnych lub porozumiewanie się z innymi osobami na odległość (np. telefon komórkowy). Zachowanie Studenta wskazujące na posiadanie pomocy lub urządzeń, o których mowa powyżej, albo stwierdzenie takich urządzeń, będzie skutkowało automatycznym uzyskaniem oceny niedostatecznej na egzaminie i będzie powodować skierowanie sprawy do Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.
- 13) Niezgłoszenie się na egzamin podlega zapisom Regulaminu Studiów (rozdział VIII, § 36 pkt. 6).
- 14) Nieobecność na egzaminie należy usprawiedliwić w sekretariacie Katedry przedstawiając stosowne zaświadczenie najpóźniej w dniu egzaminu, a w wyjątkowych przypadkach (np. ponad 5-dniowe zwolnienie lekarskie) w ciągu 7 dni po terminie egzaminu. (Reg. Studiów, rozdział VIII, § 36 pkt. 3 i 4) 16). W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie ustala się, że I termin egzaminu odbywa się w dniu terminu egzaminu poprawkowego.

E. Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych lub zajęć niezaliczonych z innych powodów:

- 1) Niedozwolone jest opuszczenie zajęć z przyczyn nieusprawiedliwionych. Nieusprawiedliwiona nieobecność na ćwiczeniu skutkuje przyznaniem Studentowi 10 ujemnych punktów lub niezaliczeniem zajęć.
- 2) Nieobecność na zajęciach dydaktycznych należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu jej przyczyny.
- 3) Nieobecność z przyczyn zdrowotnych wymaga zaświadczenia lekarskiego, a w przypadkach losowych udokumentowanego stosownego potwierdzenia.
- 4) W przypadku usprawiedliwionej nieobecności student ma obowiązek zapisać się na odrabianie zajęć z inną grupą (przez sekretariat jednostki), gdy istnieje taka możliwość. Odrobienie zaległego ćwiczenia jest możliwe po okazaniu zwolnienia lekarskiego.
- 5) Obecność na wykładach jest obowiązkowa - obecność studenta potwierdza się znajomością zagadnień wykładowych, uwzględnionych na kolokwiach i egzaminach.

F. Zalecane piśmiennictwo:

Literatura obowiązkowa:

1. „Robbins Patologia” Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Warszawa-Wrocław 2019
2. Kruś S, Skrzypek-Fakhoury E: „Patomorfologia kliniczna”, PZWL, Warszawa 2007
3. Zabel M: „Immunocytochemia” PWN, Warszawa 1999
4. Zawistowski S: „Technika histopatologiczna” PZWL, Warszawa 1986

Literatura uzupełniająca:

1. Bibbo M, Wilbur DC. Comprehensive cytopathology. Saunders Elsevier, Philadelphia 2008
2. Carson FL, Hladik Ch. Histotechnology (3rd edition). ASCP, Chicago 2009
3. Słomski R. Analiza DNA. Teoria i praktyka. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Poznań 2008
4. Stachura J, Domagała W. Patologia znaczy słowo o chorobie (tom 1). PAU, Kraków 2016
5. Stachura J, Domagała W. Patologia znaczy słowo o chorobie (tom 2). PAU, Kraków 2005
6. Wieczorek M. Histopatologia ogólna i podstawy cytodiagnostyki. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2006.
7. <http://pol-pat.pl/index.php/standardy-i-wytyczne-w-patomorfologii/>

G. Ogólne i szczegółowe przepisy BHP wymagane podczas realizacji procesu dydaktycznego w jednostce:

- 1) Studenci przed przystąpieniem do zajęć mają obowiązek pozostawiać odzież wierzchnią w szatni oraz bezwzględnie wyłączyć telefony komórkowe.
- 2) Studentów zobowiązuje się do zakładania fartuchów podczas ćwiczeń mikroskopowych i laboratoryjnych.
- 3) Podczas zajęć dydaktycznych obowiązuje bezwzględne przestrzeganie czystości, zakaz spożywania pokarmów, palenia tytoniu, pozostawiania pod wpływem alkoholu lub substancji odurzających i używania ognia. Student niestosujący się do tych zaleceń zostanie relegowany z zajęć.
- 4) Na zajęciach dydaktycznych zabrania się wykonywania zdjęć i/lub nagrywania zajęć dydaktycznych bez zgody wykładowcy przy użyciu aparatów fotograficznych, telefonów komórkowych, smartfonów, tabletów i jakiegokolwiek innego sprzętu elektronicznego wyposażonego w aparat fotograficzny i/lub kamerę. Obowiązuje również zakaz używania urządzeń rejestrujących wyłącznie dźwięk (np. dyktafonów).
- 5) W czasie ćwiczeń mikroskopowych studenci odpowiadają za swoje miejsce pracy w tym za mikroskop i preparaty. Wszelkie usterki i uszkodzenia należy zgłosić osobie prowadzącej zajęcia.

- 6) W czasie ćwiczeń laboratoryjnych studenci obserwują i wykonują czynności prowadzone pod oszklonym dygestorium.
- 7) Ze względu na szkodliwe związki chemiczne pracować należy obowiązkowo przy włączonej wentylacji.
- 8) Wszystkie urządzenia medyczne należy obsługiwać zgodnie z obowiązującą instrukcją obsługi, po uprzednim wyjaśnieniu zasad obsługi i zademonstrowaniu przez prowadzącego zajęcia i tylko pod jego ścisłym nadzorem (szczególnie dotyczy to mikrotomów i kriostatów).
- 9) Z uwagi na kontakt ze szkodliwymi substancjami chemicznymi: formaldehyd, ksylen aceton, alkohol absolutny i alkohol 96% skażony, studenci zobowiązani są zapoznać się z charakterystyką tych szkodliwych związków chemicznych.
- 10) Z uwagi na zagrożenie biologiczne (HCV, HBV, HIV) wszystkie czynności laboratoryjne należy wykonywać w jednorazowych rękawicach ochronnych.
- 11) Ze względu na bezpieczeństwo własne i innych, prace z odczynnikami wykonywać należy zgodnie z instrukcją postępowania (instrukcja wywieszona w pracowni histopatologicznej).
- 12) Wszystkie niebezpieczne wydarzenia tj. skaleczenia, oparzenia, itp. natychmiast zgłaszać prowadzącemu zajęcia.
- 13) Odpowiedzialność finansową za szkody materialne spowodowane postępowaniem niezgodnym z przepisami BHP i P/POŻ ponosi Student.

Kierownik
Katedry Patomorfologii Klinicznej
prof. dr hab. Dariusz Grzanka

.....
Podpis Kierownika Dydaktycznego

.....
Rada Samorządu Studenckiego
Wydziału Lekarskiego

.....
Dziekan Wydziału Lekarskiego